

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

แนวคิดและหลักการของแบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

แบบคัดกรองนี้ได้พัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเด็กและครอบครัว สามารถค้นหาและตรวจพบเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ และสามารถให้การสนับสนุนครอบครัวเพื่อให้เลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ และสอดคล้องติดตามปัจจัยเสี่ยงหรือปัจจัยก่ออันตรายต่างๆ ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้สามารถค้นพบเด็กที่ต้องรับการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

การใช้งานแบบคัดกรอง

1. แบบคัดกรองนี้ไม่ใช่แบบสัมภาษณ์เด็ก แต่จัดทำขึ้นสำหรับ ผู้ที่ทำงานด้านเด็กและครอบครัวที่มีข้อมูลของเด็กและครอบครัวเป็นผู้กรอก (ห้ามให้เด็กหรือครอบครัวเป็นผู้กรอกด้วยตนเอง)
2. ผู้ทำงานด้านเด็กและครอบครัวที่กรอกข้อมูล ต้องรู้จักชีวิตของเด็กและครอบครัวรวมทั้งเคยเห็นความเป็นอยู่ของเด็กและครอบครัวมาระยะเวลาหนึ่ง
3. ผู้ทำงานด้านเด็กและครอบครัวควรใช้ดุลยพินิจของตนเองในการกรอกข้อมูล ซึ่งอาจจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยต้องคำนึงถึงพัฒนาการตามวัยและ เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดและความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ
4. แบบคัดกรองมีเป้าหมายเพื่อค้นหาเด็กที่ต้องการการสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้เกิดการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมตามวัย
5. ผู้ประเมินควรระมัดระวังไม่ให้เกิดทัศนคติในเชิงลบกับเด็กและครอบครัว

การพิจารณาผลของการประเมินจากแบบคัดกรอง

ธงเขียว เมื่อตอบ “ใช่” ในข้อคำถาม น้อยกว่า 3 ข้อ

หมายถึง ผู้ประเมินยังไม่พบข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง

คำแนะนำเพื่อการดำเนินงาน

1. หากมีข้อคำถามใดที่ผู้เก็บข้อมูลคิดว่าต้องทำงานเฉพาะ ก็ให้ทำงานไปตามสิ่งที่พบ

ธงเหลือง เมื่อตอบ “ใช่” ในข้อคำถาม 3 - 4 ข้อ

หมายถึง ผู้ประเมินพบข้อมูลที่มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็ก

คำแนะนำเพื่อการดำเนินงาน

1. ให้ทำงานด้านการส่งเสริมป้องกัน ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่เหมาะสมตามวัยมากขึ้น
2. มีการติดตามและประเมินอย่างต่อเนื่อง

ธงแดง เมื่อตอบ “ใช่” ในข้อคำถามตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไป

หมายถึง ผู้ประเมินพบข้อมูลว่าเด็กมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายและต้องอาศัยการประเมินเชิงลึกจากทีมสหวิชาชีพเพื่อค้นหาข้อเท็จจริง

คำแนะนำเพื่อการดำเนินงาน

1. ให้การดูแลเบื้องต้นให้เด็กปลอดภัย
2. ส่งต่อผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อเข้าสู่การทำงานสหวิชาชีพในการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กโดยเร็ว

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

คำชี้แจง

แบบคัดกรองนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เก็บข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของเด็ก

ส่วนที่ 3 แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

ส่วนที่ 4 คู่มือการลงข้อมูลในแบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมคำตอบในช่องว่าง

วันเดือนปี ที่เก็บข้อมูล..... ครั้งที่.....

ข้อมูลทั่วไปของผู้เก็บข้อมูล

ชื่อผู้ทำแบบคัดกรองฯ ..... หน่วยงาน/สังกัด .....

ข้อมูลทั่วไปของเด็ก

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่บัตรประชาชน มี ระบุ..... ไม่มี

วัน เดือน ปี เกิด ..... เพศ ชาย หญิง

สถานะบุคคล (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

สัญชาติไทย สัญชาติอื่น ระบุ..... ไม่มีสัญชาติ ไม่มีข้อมูล

ไม่มีเอกสารรับรองตัวบุคคล

ที่อยู่ (ในปัจจุบัน) ของเด็ก

บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ที่อยู่ (ตามภูมิลำเนา) ของเด็ก

บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ชื่อ - สกุล บิดา ..... สัญชาติ.....

เลขที่บัตรประชาชน..... วัน เดือน ปีเกิด .....

อาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/โรงงาน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

รับจ้าง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน

เกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง นิสิต/นักศึกษา ว่างาน

อื่น ๆ ระบุ .....

รายได้ ..... ต่อ วัน / สัปดาห์ / เดือน

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ
Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

ชื่อ – สกุล มารดา ..... สัญชาติ.....

เลขที่บัตรประชาชน..... วัน เดือน ปีเกิด .....

- อาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/โรงงาน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
 รับจ้าง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 เกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง นิสิต/นักศึกษา ว่างงาน
 อื่น ๆ ระบุ .....

รายได้ ..... ต่อ วัน / สัปดาห์ / เดือน

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในบ้านเดียวกัน ..... คน

สถานภาพสมรสของบิดามารดา

☐ อยู่ร่วมกัน	☐ จดทะเบียนสมรส	☐ ไม่ได้จดทะเบียนสมรส
☐ แยกกันอยู่	☐ จดทะเบียนสมรส	☐ ไม่ได้จดทะเบียนสมรส
☐ หย่าร้าง	☐ จดทะเบียนสมรส	☐ ไม่ได้จดทะเบียนสมรส
☐ อื่น ๆ ระบุ		

ผู้มีสิทธิปกครองบุตร / ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ระบุ .....

ผู้ดูแลเด็กเป็นหลักในชีวิตประจำวัน

- บิดา มารดา ญาติ ระบุ .....
- อื่น ๆ ระบุ (มีความสัมพันธ์ / เกี่ยวข้องกับเด็กอย่างไร) .....

ชื่อ – สกุล ผู้ดูแลเด็ก ..... เลขที่บัตรประชาชน.....
วัน เดือน ปีเกิด .....

- อาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/โรงงาน ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
 รับจ้าง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 เกษตรกร/ปศุสัตว์/ประมง นิสิต/นักศึกษา ว่างงาน
 อื่น ๆ ระบุ .....

รายได้ ..... ต่อ วัน / สัปดาห์ / เดือน

สถานะของเด็กกับครอบครัว

- เด็กอยู่อาศัยกับครอบครัวดั้งเดิม
 อยู่กับบิดา และ มารดา อยู่กับบิดา อยู่กับมารดา

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

- เด็กอยู่อาศัยกับครอบครัวใหม่
- อยู่กับ บิดา และ มารดาเลี้ยง   อยู่กับ มารดา และ บิดาเลี้ยง
- เด็กอยู่อาศัยกับเครือญาติ ระบุ .....
- เด็กอาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่เครือญาติ ระบุ .....
- เด็กอยู่โดยลำพังไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วย โปรดระบุสาเหตุได้มากกว่า 1 สาเหตุ
- ถูกทอดทิ้ง
- ครอบครัวเสียชีวิต
- ความจำเป็นเรื่องการทำงานของบิดา / มารดา
- ความจำเป็นเรื่องการศึกษาของเด็ก
- อื่นๆ ระบุ.....
- เด็กไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้าน (เช่น เด็กเร่ร่อน เด็กในสถานสงเคราะห์ สถานพินิจ วัด)
- ระบุได้มากกว่า 1 สาเหตุ
- ถูกทอดทิ้ง
- ครอบครัวเสียชีวิต
- ความจำเป็นเรื่องการทำงานของบิดา / มารดา
- ความจำเป็นเรื่องการศึกษาของเด็ก
- อื่นๆ ระบุ.....

การใช้แรงงานเด็ก

- เด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ช่วยธุรกิจของครอบครัว และ/หรือ ทำงานที่ได้รับค่าจ้างประจำ

ใช่   ไม่ใช่   ไม่มีข้อมูล

- เด็กอายุมากกว่า 15 ปี ช่วยธุรกิจของครอบครัว และ/หรือทำงานที่ได้รับค่าจ้าง มากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน เป็นประจำ

ใช่   ไม่ใช่   ไม่มีข้อมูล

ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเด็ก

เด็กเคย และ/หรือ มีแนวโน้มถูกทำร้ายร่างกายทั้งนี้รวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศ/การตั้งครรภ์ไม่พร้อม/ กระทำการใดๆ ต่อเด็กที่เป็นการละเมิดกฎหมาย

ใช่   ไม่ใช่   ไม่มีข้อมูล

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่เด็กได้รับ

ตัวเด็กติดเชื้อโควิด

- สถานะ
- ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล แต่เข้าระบบ home isolation
  - ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ได้รับการรักษา และ หายเป็นปกติแล้ว

บิดาติดเชื้อโควิด

- สถานะ
- ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล แต่เข้าระบบ home isolation
  - ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ได้รับการรักษา และ หายเป็นปกติแล้ว
  - ได้รับการรักษาแล้ว แต่ยังมีผลสืบเนื่องที่เป็นปัญหาเรื้อรัง ระบุ.....
  - เสียชีวิต

มารดาติดเชื้อโควิด

- สถานะ
- ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล แต่เข้าระบบ home isolation
  - ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ได้รับการรักษา และ หายเป็นปกติแล้ว
  - ได้รับการรักษาแล้ว แต่ยังมีผลสืบเนื่องที่เป็นปัญหาเรื้อรัง ระบุ.....
  - เสียชีวิต

ผู้ดูแลหลักติดเชื้อโควิด ระบุความสัมพันธ์ .....

- สถานะ
- ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล แต่เข้าระบบ home isolation
  - ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ได้รับการรักษา และ หายเป็นปกติแล้ว
  - ได้รับการรักษาแล้ว แต่ยังมีผลสืบเนื่องที่เป็นปัญหาเรื้อรัง ระบุ.....
  - เสียชีวิต

คนในครอบครัวติดเชื้อโควิด ระบุความสัมพันธ์ .....

- สถานะ
- ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ไม่ได้เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล แต่เข้าระบบ home isolation
  - ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล
  - ได้รับการรักษา และ หายเป็นปกติแล้ว
  - เสียชีวิต

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ

Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

คำแนะนำ: กรุณาตรวจสอบข้อมูลของเด็กและผู้ดูแล จากข้อคำถามต่อไปนี้

1. ใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาของเด็กและผู้ดูแล โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในตัวเลือก (ใช่ หรือไม่ใช่)
2. หากข้อใดที่ไม่สามารถระบุคำตอบได้ เนื่องจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมดังกล่าวไม่ตรงกับช่วงวัยของเด็กให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในตัวเลือก ไม่ใช่

ข้อ		ใช่	ไม่ใช่
1.	เด็กมีความพิการ และ/หรือ โรคประจำตัว หรือ ความเจ็บป่วย ที่ <u>ไม่ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ</u>	☐	☐
2.	เด็กมีการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่ <u>ไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้ หรืออธิบายได้ไม่สมเหตุสมผล</u> (เช่น ฟกช้ำ รอยขีด หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์)	☐	☐
3.	เด็กไม่สามารถกิน นอน และ ทำกิจกรรมได้ตามเวลา	☐	☐
4.	เด็กเคยใช้สารเสพติด บุหรี่ หรือ ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	☐	☐
5.	เด็กเล่นการพนันเป็นประจำ	☐	☐
6.	เด็กติดเกมจนรบกวนต่อชีวิตประจำวัน	☐	☐
7.	เด็กเคยมีเพศสัมพันธ์	☐	☐
8.	เด็กมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยบ่อยครั้ง	☐	☐
9.	เด็กไม่เคยได้รับวัคซีนเลย (อายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป)	☐	☐
10.	เด็กไม่ได้เรียนหนังสือ (อายุ 7-18 ปี)	☐	☐
11.	เด็กควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตัวเอง <u>ไม่ได้เป็นประจำ</u>	☐	☐
12.	เด็กทำร้ายตนเอง/ผู้อื่น หรือทำร้ายสัตว์ <u>เป็นประจำ</u>	☐	☐
13.	เด็กถูกทำร้ายหรือถูกรังแก <u>บ่อยครั้ง</u>	☐	☐
14.	ส่วนใหญ่เด็กไม่มีความสุข	☐	☐
15.	เด็กไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ใหญ่ที่พึ่งพาได้	☐	☐
16.	เด็กไม่ระวังอันตราย และพาตัวเองไปเสี่ยงอันตรายบ่อยครั้ง	☐	☐
17.	เด็กแสดงอารมณ์ และ/หรือ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเวลา บุคคล และสถานที่เป็นประจำ	☐	☐
18.	เด็กไม่เห็นข้อดีของตนเองเลย	☐	☐
19.	<u>ส่วนใหญ่</u> เด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น	☐	☐
20.	เด็กไม่มีการจดทะเบียนการเกิด	☐	☐

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

ข้อ		ใช่	ไม่ใช่
21.	ผู้ดูแล มีอาการทางจิต ที่รบกวนต่อการดูแลเด็ก เช่น ไม่ดูแลตัวเอง หูแว่ว แยกตัว ก้าวร้าว หรือโรคทางจิตเภทที่ควบคุมอาการไม่ได้ หรือ มีความบกพร่องทางสติปัญญา	☐	☐
22.	ผู้ดูแล มีประวัติหรือในปัจจุบันใช้ความรุนแรง ทางกาย ทางเพศ	☐	☐
23.	ผู้ดูแล ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และ/หรือ พฤติกรรมของตนเองได้	☐	☐
24.	ผู้ดูแล ใช้คำพูดประชดประชัน เสียดสี หรือตำหนิ ที่หยาบคายรุนแรงเป็นประจำ	☐	☐
25.	ผู้ดูแล มีปัญหาด้านการเงิน มีหนี้สิน จนไม่สามารถดูแลเด็กในชีวิตประจำวันได้	☐	☐
26.	ผู้ดูแล ตกงาน	☐	☐
27.	ผู้ดูแล ทำงานผิดกฎหมาย	☐	☐
28.	ผู้ดูแล เคยติดคุก	☐	☐
29.	สมาชิกในครอบครัว ใช้สารเสพติด หรือ ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ	☐	☐
30.	มีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว	☐	☐
31.	ครอบครัวไม่มีที่อยู่ มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง หรือที่อยู่ไม่ปลอดภัย	☐	☐
32.	ครอบครัวมีภาวะวิกฤตโดยไม่มีที่พึ่งพา	☐	☐

คู่มือการลงข้อมูลในแบบเฝ้าระวังการดูแลเด็กที่ไม่เหมาะสม Child maltreatment tool (CMST)

องค์ประกอบของแบบคัดกรอง

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น 32 ข้อ โดยมีองค์ประกอบในการประเมิน 5 ด้าน คือ

1. ด้านสุขภาพกาย
2. ด้านสุขภาพจิต
3. ด้านศักยภาพของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก
4. ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและครอบครัว
5. ด้านกฎหมาย

*** ผู้ประเมินควรได้รับการอบรมการใช้แบบคัดกรอง หรือศึกษาคู่มือมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

รายละเอียดของข้อคำถามและคำอธิบายเพิ่มเติม

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเฝ้าดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

• ข้อที่ 1

เด็กมีความพิการ และ/หรือ โรคประจำตัว หรือ ความเจ็บป่วยที่ไม่ได้รับการดูแลอย่างสม่าเสมอ

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีความพิการ และ/หรือ โรคประจำตัว หรือ ความเจ็บป่วยเรื้อรัง และเมื่อพบเด็กดังกล่าว ให้ตรวจสอบการดูแลว่าได้รับการดูแลอย่างสม่าเสมอตามสมควรหรือไม่

• ข้อที่ 2

เด็กมีการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย ที่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้ หรืออธิบายได้ไม่สมเหตุสมผล (เช่น ฟกช้ำ รอยขีด หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์)

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย ที่อาจเป็นผลจากการถูกทำร้าย หรือการละเลย จึงทำให้ไม่สามารถชี้แจงสาเหตุ หรือไม่สามารถอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล

• ข้อที่ 3

เด็กไม่สามารถกิน นอน และ ทำกิจกรรมได้ตามเวลา

คำอธิบายเพิ่มเติม : การกิน นอนและทำกิจกรรม ของเด็กควรมีอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับวัย การสอบถามกิจกรรมในหนึ่งวันที่เกิดขึ้นเป็นประจำ จะทำให้สามารถมองภาพรวมในชีวิตในแต่ละวันของเด็ก และทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถ นำมาประเมินในข้อนี้ได้

* ตัวอย่างเด็กที่ต้องอยู่นอกบ้านในเวลานอน เด็กที่มีอาหารไม่สม่าเสมอ หรือเป็นเวลาไม่เหมาะสม เด็กที่ไม่มีเวลาพักผ่อน หรือเล่นได้ตามควรกับวัย

• ข้อที่ 4

เด็กเคยใช้สารเสพติด บุหรี่ หรือ ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการติดสารเสพติด การใช้ยาเสพติดแม้เพียงครั้งเดียวควรให้ความสำคัญ ส่วนการลองสูบบุหรี่ หรือ ดื่มแอลกอฮอล์นานๆ ครั้งของวัยรุ่น มีความสำคัญน้อยกว่าการสูบบุหรี่ หรือดื่มแอลกอฮอล์จนมาเป็นประจำ

* นอกจากนี้ถ้าเด็กอายุน้อยกว่า ควรให้ความสำคัญมากกว่า

* ทั้งนี้ผู้ประเมินสามารถตอบคำถามนี้โดยใช้ดุลยพินิจของตนเอง โดยถ้าคิดว่ามีความเสี่ยงที่จะติดสารเสพติดดังกล่าว ควรตอบว่า “ใช่”

• ข้อที่ 5

เด็กเล่นการพนันเป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการติดการพนัน การเล่นพนันที่เกิดขึ้นขณะเล่นเกมบางอย่างที่เกิดขึ้นนานๆ ครั้ง อาจให้ความสำคัญน้อยกว่า การพนันที่เล่นออนไลน์ หรือผ่าน

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

โต๊ะพนันซึ่งควรให้ความสำคัญแม้จะแจ้งว่าเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้อาจสอบถามเรื่องเงินหรือทรัพย์สินที่เด็กนำมาใช้ในการพนันว่าได้มาจากไหน และสอบถามถึงการเป็นหนี้จากการพนัน

* นอกจากนี้ถ้าเด็กอายุน้อยกว่า ควรให้ความสำคัญมากกว่า

* ทั้งนี้ผู้ประเมินสามารถตอบคำถามนี้โดยใช้ดุลยพินิจของตนเอง โดยถ้าคิดว่ามีความเสี่ยงที่จะติดการพนัน หรือเกิดปัญหาจากการเล่นพนัน ควรตอบว่า “ใช่”

● ข้อที่ 6

เด็กติดเกมจนรบกวนต่อชีวิตประจำวัน

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีติดเกม โดยมีข้อมูลอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ เช่น การเล่นเกมทุกวันไม่สามารถควบคุมเวลาเล่นเกมได้ มีผลกระทบต่อการศึกษา รบกวนการทำกิจกรรมอื่น รวมถึงการกิน การนอนและอื่นๆ

* นอกจากนี้ถ้าเด็กอายุน้อยกว่า ควรให้ความสำคัญมากกว่า

● ข้อที่ 7

เด็กเคยมีเพศสัมพันธ์

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่มีประวัติเคยมีเพศสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นไปโดยเต็มใจหรือไม่ ทั้งนี้ข้อมูลนี้ถ้าไม่สามารถถามได้เพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ให้ตอบว่า “ไม่ใช่”

● ข้อที่ 8

เด็กมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยบ่อยครั้ง

คำอธิบายเพิ่มเติม : เมื่อรับทราบว่ามีเพศสัมพันธ์ ควรสอบถามการใช้ถุงยางอนามัย ถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่ใส่ใจว่าต้องใช้ถุงยางทุกครั้ง ควรตอบว่า “ใช่”

● ข้อที่ 9

เด็กไม่เคยได้รับวัคซีนเลย (อายุมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป)

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาเด็กที่ไม่เคยได้รับวัคซีนเมื่อมีอายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อาจได้จากการสอบถาม หรือการขอข้อมูลบันทึกการฉีดวัคซีน ทั้งนี้ ถ้าเด็กเคยได้รับวัคซีนมาบ้างแต่รับไม่ครบ ให้ตอบว่า “ไม่ใช่” และควรให้คำแนะนำ และ/หรือ ให้บริการฉีดวัคซีนแก่เด็กให้ครบตามกำหนด

● ข้อที่ 10

เด็กไม่ได้เรียนหนังสือ (อายุ 7-18 ปี)

คำอธิบายเพิ่มเติม : เด็กวัยนี้เป็นวัยเรียน ควรได้รับการศึกษาทุกราย อาจเป็นการศึกษาในโรงเรียน หรือเป็น home school การที่เด็กไม่ได้เรียน ไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุอะไร ให้ตอบว่า “ใช่”

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

- ข้อที่ 11

เด็กควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตัวเองไม่ได้เป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิต ในการควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็ก

เด็กที่แสดงอารมณ์ที่และพฤติกรรมที่รุนแรง ไม่สามารถควบคุมยับยั้งอารมณ์ของตนให้เหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่ หรือแสดงอารมณ์หรือพฤติกรรมเกินกว่าเหตุ หรือการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยเป็นประจำ รวมถึงการลักขโมย และทำลายข้าวของ

- ข้อที่ 12

เด็กทำร้ายตนเอง/ผู้อื่น หรือทำร้ายสัตว์เป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิต ในพฤติกรรมการทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น หรือทำร้าย ทรมานสัตว์เป็นประจำ

- ข้อที่ 13

เด็กถูกทำร้ายหรือถูกรังแกบ่อยครั้ง

คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิต ในพฤติกรรมถูกทำร้ายของเด็ก ทั้งการถูกทำร้ายทางร่างกาย ถูกรังแก ถูกทำร้ายทางวาจา ถูกล้อเลียน หรือถูกทำร้ายทางเพศ

- ข้อที่ 14

ส่วนใหญ่เด็กไม่มีความสุข

คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิต ในด้านปัญหาอารมณ์ โดยรวมเด็กที่มีความสุขจะร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดคุยสมวัย สนใจสิ่งแวดล้อม อาจมีอาการเสีย ใจงอแงล้าก้างวล ที่เป็นปฏิกิริยาตามสถานการณ์ และจะปรับอารมณ์คลี่คลายได้เมื่อได้รับการปลอบโยนหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาลดลง

- ข้อที่ 15

เด็กไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ใหญ่ที่พึ่งพาได้

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิตของเด็ก ในเรื่องความรู้สึกมั่นคงทางใจจากการได้รับการดูแล และมีผู้ใหญ่ให้พึ่งพา เด็กจะต้องมีผู้ใหญ่ที่เด็กสามารถเข้าถึงและขอความช่วยเหลือได้ หรือผู้ใหญ่จะสามารถรับรู้ความทุกข์ยาก หรือภาวะที่เป็นอันตรายของเด็กได้ เพื่อช่วยคลี่คลายแก้ไขปัญหาให้เด็กรู้สึกมั่นคงปลอดภัย

- ข้อที่ 16

เด็กไม่ระวังอันตราย และพาตัวเองไปเสี่ยงอันตรายบ่อยครั้ง

แบบคัดกรองเพื่อสับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ
Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิตของเด็ก ที่จะรับรู้สภาวะที่เป็นอันตราย สามารถ
ไตร่ตรอง ระมัดระวัง ควบคุมยับยั้งตนเองหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจนำไปสู่อันตราย

• ข้อที่ 17

เด็กแสดงอารมณ์ และ/หรือ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเวลา บุคคล และสถานที่เป็นประจำ
คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิตของเด็ก ในเรื่องการแสดงออกทาง อารมณ์ และ/
หรือพฤติกรรมที่สอดคล้องไปกับเวลา บุคคล และสถานที่

• ข้อที่ 18

เด็กไม่เห็นข้อดีของตนเองเลย
คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิตของเด็ก ในเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเองเด็กที่
เห็นข้อดีในตนเองจะสามารถพูดถึงสิ่งที่ตนเองทำได้ดี หรือแสดงออกถึงความพอใจ ภูมิใจใน
ตนเองได้

• ข้อที่ 19

ส่วนใหญ่เด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น
คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อใช้ประเมินด้านสุขภาพจิตของเด็ก ในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กต้อง
ใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น มีการพูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกันบ้าง

• ข้อที่ 20

เด็กไม่มีการจดทะเบียนการเกิด
คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อค้นหาสาเหตุว่ามารดาคลอดที่ไหน คลอดที่โรงพยาบาลแต่ไม่รับใบเกิดหรือ
รับแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งเข้าทะเบียนบ้านหรือมารดาไม่มีเลข 13 หลัก ไม่มีบัตรประชาชน เพื่อ
ดำเนินการให้เด็กมีหลักฐานที่ถูกต้อง

• ข้อที่ 21

ผู้ดูแล มีอาการทางจิตที่รบกวนต่อการดูแลเด็กเช่น ไม่ดูแลตัวเอง หูแว่ว แยกตัว ก้าวร้าว หรือ
โรคทางจิตเภทที่ควบคุมอาการไม่ได้ หรือ มีความบกพร่องทางสติปัญญา
คำอธิบายเพิ่มเติม: เพื่อใช้ประเมินด้านศักยภาพทางสุขภาพจิตของผู้ดูแลเด็ก ในภาวะที่มีความ
ผิดปกติ ที่ทำให้ตนเองไม่พร้อมในการดูแลเด็กตามวัย อาจทำให้เกิดอันตรายหรือมีโอกาปลดปล่อย
ปลละละเลยให้เกิดอันตรายต่อเด็ก

• ข้อที่ 22

ผู้ดูแลมีประวัติหรือในปัจจุบันใช้ความรุนแรง ทางกาย ทางเพศ

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อใช้ประเมินด้านศักยภาพทางสุขภาพจิตของผู้ดูแลเด็ก ในด้านพฤติกรรม และประวัติการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย และทางเพศ เช่น การทำร้ายร่างกาย การทำโทษรุนแรง การใช้กำลังข่มขู่ การคุกคามทางเพศ การข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

• ข้อที่ 23

ผู้ดูแลไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และ/หรือ พฤติกรรมของตนเองได้

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อใช้ประเมินด้านศักยภาพทางสุขภาพจิตของผู้ดูแลเด็ก ในการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางพฤติกรรม ผู้ดูแลควรสามารถรับรู้อารมณ์ และควบคุมยับยั้งอารมณ์ของตนเองได้เมื่ออยู่กับเด็ก ไม่ให้เด็กได้รับผิดชอบกับความทุกข์ และปัญหาของผู้ใหญ่ ไม่ใช่เด็กเป็นที่ระบายอารมณ์ สามารถควบคุมยับยั้งตนเอง ไม่แสดงพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรง พฤติกรรมทางเพศการกระทำที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น

• ข้อที่ 24

ผู้ดูแลใช้คำพูดประชดประชัน เสียดสี หรือด่าทอ ที่หยาบคายรุนแรงเป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อใช้ประเมินด้านศักยภาพทางสุขภาพจิตของผู้ดูแลเด็ก ในเรื่องการแสดงออกทางภาษา และอารมณ์ ผู้ดูแลเด็กไม่ใช่คำพูดซ้ำเติม ไม่ลงโทษดุด่าด้วยคำหยาบคาย ประชดประชัน เสียดสี ตำหนิ กดดัน หรือใช้คำพูดแสดงความเกลียดชัง หรือทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่ต้องการบ่อยๆ เป็นต้น

• ข้อที่ 25

ผู้ดูแลมีปัญหาด้านการเงิน มีหนี้สิน จนไม่สามารถดูแลเด็กในชีวิตประจำวันได้

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อประเมินปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเลี้ยงดูเด็ก ทั้งการเงิน และเวลา ซึ่งอาจมีความเสี่ยงที่ต้องปล่อยเด็กไว้ตามลำพัง ส่งผลให้เกิดอันตรายหรือได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม

• ข้อที่ 26

ผู้ดูแลตกงาน

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อประเมินสาเหตุการตกงาน และพิจารณาถึงผลกระทบต่อ การเลี้ยงดูเด็ก และมีแหล่งทุนสนับสนุนผู้เลี้ยงดูหรือมีความเสี่ยงที่ผู้เลี้ยงดูเด็กจะทำร้ายตนเองและเด็กหรือไม่

• ข้อที่ 27

ผู้ดูแลทำงานผิดกฎหมาย

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อประเมินลักษณะของการทำงานที่มีความเสี่ยงการใช้รุนแรงต่อเด็กหรือใช้เด็กหาผลประโยชน์

แบบคัดกรองเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำ Child Maltreatment Surveillance Tool (CMST)

- ข้อที่ 28

ผู้ดูแลเคยติดคุก

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อค้นหาความเสี่ยงต่อการกระทำผิดหรือความรุนแรงต่อเด็ก โดยพิจารณาจากสาเหตุของการกระทำความผิดและพฤติกรรม ว่ามีความเสี่ยงกระทำผิดต่อตนเองหรือไม่

- ข้อที่ 29

สมาชิกในครอบครัวใช้สารเสพติด หรือ ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อพิจารณาการใช้สารเสพติดหรือแอลกอฮอล์ ว่ามีสมาชิกในครอบครัวใช้กี่คน และ ผู้ใช้มีความใกล้ชิดกับเด็กหรือไม่ โดยพิจารณาลักษณะหรือประเภทของสารเสพติดว่า ใช้ปริมาณ ความถี่เท่าไร และมีพฤติกรรมอย่างไร เพื่อประเมินความเสี่ยงที่เด็กอาจจะได้รับ

- ข้อที่ 30

มีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

คำอธิบายเพิ่มเติม : ป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็ก ทางร่างกาย และจิตใจ เช่น การทะเลาะวิวาท ทำร้ายกัน การปฏิเสธไม่รับเด็กเป็นสมาชิกของครอบครัว เป็นต้น

- ข้อที่ 31

ครอบครัวไม่มีที่อยู่ มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง หรือที่อยู่ไม่ปลอดภัย

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อประเมินหรือค้นหาว่าเด็กมีความเสี่ยงที่จะอยู่กับครอบครัว และมีแหล่งสนับสนุนหรือไม่

- ข้อที่ 32

ครอบครัวมีภาวะวิกฤตโดยไม่มีที่พึ่งพา

คำอธิบายเพิ่มเติม : เพื่อประเมินความเสี่ยงและความต้องการด้านต่างๆ เช่นการเงิน งาน แหล่งที่อยู่อาศัย โรงเรียน สถานพยาบาล ผู้เลี้ยงดูชั่วคราวหรือถาวร